

navnlig nu til Dags i en meget sørgelig Forsatning". Man kunde spørge, hvorfra det ærede Medlem veed noget om denne meget sørgelige Forsatning. Jeg har aldrig tænkt om det ærede Medlem, at han imellem sine mange andre Interesser særlig havde Interesse for Stuepil, ja, jeg kan gerne sige, at før jeg hørte det, vilde det ikke være faldet mig ind at tænke mig det ærede Medlem siddende som Tilstuer i Teatrets Parter. Men han vidste altsaa, at Komodien i Provinsen er i en meget sørgelig Forsatning. Jeg vil nu sige, at jeg sit nærmest det Indtryk af det ærede Medlem, at han sad ligesom hin lærde Dykker, der ud af sin fædelige Opfattelse skulde konstruere sig en Kamel, altsaa at den Dom, han udtalte om Provinsstuepillet, var noget konstrueret, var det Resultat, han vilde komme til, og det, hvorpaa han byggede sit Forslag om Reformeringen og Forbedringen af Stuepillet i Provinserne. Jeg skal nu ganske kort i saa Ord sige, at hvad denne saa meget omtalte Provinskomedie angaar, saa er det ganske vist, at der findes Selskaber, der rejse og altsaa maa søge rundt til Smaaøerne, som ere daarlige og have det smaaat med brugelige Kræfter, og som derfor maa hutle sig igennem, saa godt, de kunne. I den Retning maa jeg slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgkreds (Tauber) har udtalt, at man maa ønske, at den højtærede Justitsminister vil føre et mere skarpt Tilsyn med den Udlejning af Privilegier, som finder Sted. Jeg tror ogsaa, at det har vist sig, at den ærede Minister er inde paa den Vej. Det synes, som om den ærede Minister nu ser noget nøjere til, inden han tillader Udlejningen af Privilegier til Personer, som mangle enhver som helst Betingelse for at kunne danne et godt Selskab. Ved Siden af de nævnte Selskaber kan der ogsaa findes Atomer af Stuepilselskaber, som rejse om, og af Politimesteren saa Tilladelse til at holde en eller to deklamatoriske Aftemunderholdninger, eller hvad man nu vil kalde det. Det er altsammen noget daarligt noget, det indrømmer jeg, men det vil ikke i mindste Maade blive forbedret eller udryddet ved de ærede 15 Herrer's Forslag. Det vil blive som hidtil, og den Slags Selskaber ville navnlig holde sig i saadanne Byer som Ringløbing og Bøgstør og i andre Smaaøer, som jo dog ogsaa skulle have lidt Komodie. De trænge dog ogsaa til Underholdning Vinteren igennem. Disse Selskaber ville blive uberørte af dette store statsunderstøttede Selskab, som skal oprettes. De ville blive ved at være til og at være lige daarlige. Man maa kun

ønske — og jeg antager, at det er den højtærede Justitsministers Mening — at disse Privilegier efterhaanden ville blive indskrænkede; det er Vejen til at forbedre disse Forhold, efterhaanden som Privilegiehaverne uddø, saa ikke længere at forny Privilegierne. Ved Siden af de Selskaber have vi en 3—4, navnlig dog 3 Selskaber, som i enhver Retning ere gode, respektable og dygtige. Ærede Medlemmer kende saaledes det Cortes'ske Selskab, som i enhver Henseende fuldt ud holder Kunstens og Ideens Fane højt, og som bestaar af fuldt ud respektable og dygtige Kræfter. Jeg skal henvise til, at i de senere Aar har der været en stærk Tilgang af Stuepillere til Hovedstadens Teatre, fremkaldt ved, at der er kommet et Teater til i Byen, og naar ærede Talere, navnlig det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds, taler om den flette Komodie, som spilles af Provinselskaberne, maa han erindre, hvor mange gode og brugbare Kræfter der have passeret fra Provinserne ind til Kjøbenhavn, det er sket snart fra det ene, snart fra det andet Selskab, og disse Kræfter ere baade gaaede til Nationalteatret og til Sekundteatrene, som have haft Brug for dem og derfor have engageret dem. Jeg skal ikke, navnlig paa Grund af den fremrykkede Tid, omtale noget af de Stykker, der spilles af disse Selskaber, nemlig det Cortes'ske, det Julius Petersen'ske og det Wilhelm Petersen'ske. Men naar det ærede Medlem omtalte de flette Stykker, skal jeg dog sige, at der imellem de Stykker, der opføres, findes Stykker af Bjøn, af Bjørnson, ja der er endogsaa i et af Selskaberne blevet opført en Schafspears's Tragedie. Disse Selskaber søge ogsaa at bringe nye Ting frem, og det er jo saaledes bekendt, at saavel et Stykke som „I Provinsen“ fra det kongelige Teater som „Et Sølvbrølup“ fra Dagmar-teatret ere blevne opførte af dem. Det er lutter gode og gedigne Ting, som disse Direktører opføre, og det i en saa god Skikkelse, som disse Stykker fuldt vel have fortjent.

Nu erkendte ogsaa det ærede Medlem i sit Foredrag i Gaar, at han nok havde hørt noget saadant i Mellemtiden mellem Finanslovens 2den og 3dje Behandling, at man i Provinsbyerne havde tilladt sig at snakke med, at man havde tilladt sig at have en Mening, det var ikke saa galt, vi vare ikke saa aldeles dumme, som vi havde faaet Ord for af det ærede Medlem og de andre. Men de ærede Medlemmer havde kun en kort og hurtig Afvisning af, hvad der kom frem, han lod os vide, at vi havde kun talt, fordi vi ikke havde bedre Forstand, og det ærede